

**Čís. 14151.**

V spore čsl. eráru proti zaručiteľovi za vývozný poplatok v smysle § 3 zákona č. 418/1920 Sb. z. a n. súd nemôže sa zaoberať otázkou vzniku, trvania a zániku nároku na tento poplatok.

(Rozh. zo 7. II. 1935, Rv III 999/33.)

Žalovaná banka prevzala za firmu Gejza Š. solidárne ručenie za zaplatenie poplatku za vývoz dreva po výšku 52.500 Kč a na základe tohoto zaručenia obdržala firma od úradu pre zahraničný obchod vývozné povolenie na určité množstvo dreva. Keď firma Gejza Š. vývozný poplatok nezaplatila, domáhal sa žalujúci čsl. erár zaplatenia žalobou od žalovanej banky.

O b a n i ž š i e s ú d y žalobe čiastočne vyhoveľ. N a j v y š š í s ú d dovoláciu žiadosť zamietol a uviedol v d ô v o d o c h svojho rozhodnutia medzi iným:

Sporný poplatok vývozný, vyrubený firme Gejza Š. za hromadné vývozné povolenie zo dňa 29. septembra 1921 v smysle § 3 zákona zo dňa 24. júna 1920, č. 418 Sb. z. a n. resp. § 12 nariadenie zo dňa 13. júla 1920, č. 442 Sb. z. a n., je na každý spôsob dávkou povahy verejnoprávnej, o vzniku, trvaní alebo zániku ktorej rozhovoráť nie sú povolané súdy, ale zásadne príslušné administratívne úrady.

Netreba sa preto zaoberať jeho právnou povahou a v súvislosti s tým najmä otázkou, podľa ktorých predpisov bolo by treba posudzovať otázku jeho premlčania. I keby po tejto stránke podliehal predpisu § 85 zák. čl. XI : 1909 v znení § 37 zák. čl. LIII : 1912, boli by podľa predposledného odstavca citovaného § 85 k riešeniu otázky jeho premlčania výslovne povolané administratívne úrady.

Prekročily preto nižšie súdy obor svojej pôsobnosti, keď sa touto otázkou vôbec zaoberaly, lebo podľa 2. odst. § 234 Osp. mohli iba ustanoviť lehotu na zahájenie pokračovania pred administratívnou vrchnosťou. Nehľadiac však na to, že žalovaná o lehotu týmto cieľom ani nežiadala, neboly nižšie súdy povinné takéto opatrenie učiniť a nakoľko tedy žalovaná strana — ktorá záručným listom zo dňa 8. októbra 1921 prevzala za spomenutý vývozný poplatok plnú záruku ako ručiteľ a platiteľ — pravoplatným rozhodnutím administratívnych úradov nevykázala zánik tohoto poplatku premlčaním, musí jej námietka premlčania zostať bez povšimnutia.

**Čís. 14179.**

I. Zaisťovacíu exekúciu podľa § 5 zák. č. 4/1931 Sb. z. a n. možno povoliť len dotyčne dávok, splatných v jednom roku, pri čom nezáleží na tom, či ide o dávky, splatné pred alebo po podaní žaloby. Počiatok tejto jednoročnej doby možno počítať od podania žaloby, keď k v y d o b y t i u d á v o k, splatných pred podaním žaloby, bola už povolená exekúcia podľa § 6 cit. zák.

(Rozh. z 15. II. 1935, R III 826/34.)

Žiadosti nemanželskej matky o povolenie zaistovacej exekúcie pre výživné pre nemanželské dieťa na dobu jedného roku a pre náklady porodu a šiestinedelia, dovedna pre 3.300 Kč, súd prvej stolice vyhovel. Rekurz ný súd rekursu čiastočne vyhovel a zaistovacu exekúciu obmedzil na 1.800 Kč. Dôvody: Podľa § 5 zák. č. 4/1931 Sb. z. a n. môže ten, kto sa domáha, aby súd stanovil nárok na výživu, výchovu atď. navrhnuť dočasné opatrenie podľa § 223 a nasl. ex. zák. k zaisteniu dávok, splatných v jednom roku. Zo zákona samého tedy vyplýva, že možno žiadať zaistenie len na dobu jedného roku a nie na dobu dlhšiu. Nakoľko vymáhajúca strana sama uvádza, že žalovala o výživné mesačných 150 Kč, bolo treba zaistovacu exekúciu obmedziť na sumu pripadajúcu na jeden rok, tedy 1.800 Kč.

Najvyšší súd rekurs zamietol. Dôvody:

Neprávom domáha sa vymáhajúca strana povolenia zaistovacej exekúcie pre dávky výživného pre dieťa nad mieru určenú v § 5 zák. č. 4/1931 Sb. z. a n., lebo ustanovenie tohoto § pri určení »dávok splatných v jednom roku« nerozlišuje, či ide o dávky splatné pred alebo po podaní žaloby. Na dávky predošlé nebolo by treba hľadať len vtedy, keby k ich v dobytí bola už povolená exekúcia (§ 6 cit. zák.).

### Čís. 14184.

**I. Prevádzovateľ koncesovanej autobusovej periodickej dopravy osôb je povinný náhradou škody, ktorá vznikla iným dopravcom-koncesionárom tým, že svojmocne zmenil svoj úradne schválený jazdný poriadok.**

**II. K určeniu jestvovania právneho základu sporného nároku na náhradu škody medzitýmnym rozsudkom treba zistiť nielen protiprávny čin žalovaného ako dôvod nároku ale aj, že z neho vznikla škoda.**

(Rozh. z 19. II. 1935, Rv III 211/33.)

Súd prvej stolice medzitýmnym rozsudkom vyslovil, že právny základ žaloby je daný a žalovaný je povinný žalobníkovi náhradou škody, spôsobenej mu jazdami autobusom, prevádzzanými žalovaným v dobe od 1. marca 1930 do 24. marca 1930, od 1. júla 1930 do 15. augusta 1930 a od 10. februára 1931 do 31. marca 1931 pri odjazde autobusu z B. o 15 hod. Odvolací súd tento rozsudok potvrdil.

Najvyšší súd dovolacu žiadosť zamietol z týchto dôvodov:

Nie je sporné toto: Žalobník je majiteľom koncesovanej periodickej dopravy osôb autobusom z Ť. do V. Jeho autobus podľa schváleného jazdného poriadku odchádza z Ť. o 15 hod. po príjazde vlaku z B., takže cestujúci z B. do V., ktorí prišli vlakom z B., môžu v ceste pokračovať autobusom žalobníka.

Žalovaný prevádza koncesovanú periodickú autobusovú dopravu z B. do J. Na jeho trati leží i V. Podľa schváleného jazdného poriadku boli odjazdy jeho autobusu z B. stanovené na 12 hod., 16.30 a 18.50 h. Žalovaný však svojmocne začal jazdiť z B. o 15 hod. a pokračoval v jazdení tým prez sťažnosti žalovaného. V marci 1931 bola táto jazda žalovaného